

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Zdeňka Kühna a Mgr. Daniely Zemanové, v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrci: **Pardubice pro lidi**, se sídlem Pražská 71, Pardubice, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I.** Návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Pardubice pro lidi **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 18. prosince 2015 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí Pardubice pro lidi (dále jen „odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila tím, že odpůrce opakovaně nesplnil svou zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy, a to za roky 2013 a 2014. V tomto směru odkázala na usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 275 z 8. schůze konané dne 15. 5. 2014, ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2013, a č. 761 z 27. schůze konané dne 21. 5. 2015, ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014. Jelikož odpůrce tuto svoji zákonnou povinnost ve smyslu § 18 zákona o politických stranách nesplnil ani dodatečně, lze mít za to, že jeho činnost není v souladu s § 4 písm. a) zákona o politických stranách, podle něhož vznikají a vyvíjejí činnost nemohou strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu.

[2] Odpůrce k návrhu uvedl, že byl registrován dne 20. 5. 2013. V roce 2013 fakticky žádnou činnost neprováděl a proto ani nepodal finanční zprávu s nulovými hodnotami. Jakmile zjistil,

že je to potřebné, začal činit opatření k nápravě. Výroční finanční zpráva za rok 2014 byla vypracována auditorem a byla zaslána kontrolnímu výboru Ministerstva vnitra (poznámka NSS: odpůrce měl zřejmě na mysli Poslaneckou sněmovnu). Taktéž bylo podáno v řádném termínu daňové příznání. Výroční zprávu zaslal Nejvyššímu správnímu soudu v kopii.

[3] Navrhovatel potvrdil, že zjistil, že výroční zpráva za rok 2014 byla doručena dne 20. 7. 2015 Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny, nicméně nebyla doručena zpráva za rok 2013.

[4] Následně odpůrce sdělil, že byla auditorem zpracována i výroční finanční zpráva za rok 2013 a její originál byl zaslán Kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny. Její kopii zaslal soudu na vědomí.

[5] Navrhovatel soudu sdělil, že se s výroční zprávou za rok 2013 seznámil. Zpráva byla předložena v rozsahu dokumentů uvedených v § 18 odst. 1 písm. a) a b) zákona o politických stranách a to bez použití předepsaného formuláře. Jak však vyplývá ze zprávy nezávislého auditora, jakož i z účetní závěrky za rok 2013, hnutí nehosponařilo s žádným majetkem. Za tohoto stavu se jeví nedůvodné lpění na formálním doložení prázdných přehledů dle § 18 odst. 1 písm. c) až f) zákona. Dodatečně předloženou zprávu za rok 2014 nemá navrhovatelka k dispozici, a proto se k ní nemohla vyjádřit.

[6] Při ústním jednání byly provedeny důkazy zejména zprávami vyžádanými od Poslanecké sněmovny, na jejichž základě dospěla i navrhovatelka k závěru, že by návrh měl být zamítnut.

[7] Návrh na pozastavení činnosti odpůrce není důvodný.

[8] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 stejného zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení.

[9] Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže její činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[10] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního. Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti, podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[11] Z údajů obsažených ve spise (konkrétně z výše citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti, neboť v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014.

pokračování

[12] Ze sdělení Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 22. 2. 2016, č. j. PS2016/2098 2016/KV/108, vyžádaného Nejvyšším správním soudem pro účely tohoto řízení, vyplývá, že odpůrce předložil výroční finanční zprávu za rok 2013 dne 2. 2. 2016 a za rok 2014 dne 20. 7. 2015. Předložené výroční zprávy byly zároveň Nejvyššímu správnímu soudu zaslány v kopii.

[13] Pokud jde o dokumenty za rok 2013, pak lze ve shodě s navrhovatelem konstatovat, že i ta verze, která byla zaslána odpůrcem soudu a navrhovateli obsahuje náležitosti dle § 18 odst. 1 písm. a) a b), což by bylo samo o sobě dostačující s ohledem na to, že odpůrce žádnou činnost nevyvíjel a jeho náklady i výnosy byly nulové. Nedávalo by tak žádného rozumného smyslu vyžadovat formální sdělení dalších nulových údajů (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2009, č. j. Pst 4/2008 – 89, ve věci Právo a Spravedlnost). Navíc z kopie výroční finanční zprávy zasláné Poslanecké sněmovně vyplývá, že byla řádně vyplněna na předepsaném formuláři, ve kterém byly vyplněny i všechny přílohy s nulovými hodnotami.

[14] Z dokumentů zasláných odpůrcem soudu nebylo zřejmé, zda výroční finanční zpráva za rok 2014 splňovala všechny zákonem požadované náležitosti. Z kopie zprávy předložené Poslanecké sněmovně však vyplývá, že byla předložena na stanoveném formuláři a obsahuje náležitosti dle § 18 zákona o politických stranách, včetně ověření účetní závěrky auditorem.

[15] Odpůrce tedy původně nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v ustanovení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany. Soud nicméně vycházel z ustanovení § 96 s. ř. s., podle něhož o návrhu na pozastavení činnosti politické strany rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Primárním smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Za situace, kdy politická strana dodatečně svým aktivním jednáním vadný stav sama napraví, je však zjevně protismyslné její činnost pozastavovat, neboť v opačném případě by nebyl respektován účel tohoto právního institutu.

[16] Není podstatné, že se k dodatečně předloženým zprávám ještě nevyjádřila Poslanecká sněmovna. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 22. 7. 2004, č. j. Pst 12/2003 – 48, publ. pod č. 348/2004 Sb. NSS, ve věci Romská občanská iniciativa ČR, uvedl: *Z dílky zákona je totiž zřejmé, že výroční finanční zprávy jsou Poslanecké sněmovně předkládány „k informaci“ a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém (čl. 5 Ústavy ČR). Význam usnesení Poslanecké sněmovny o tom, že strana odstranila protizákonný stav, je dán v případě, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany a kdy tímto usnesením byla stanovená povinnost Poslaneckou sněmovnou uznána za splněnou. Tímto rozhodnutím se činnost strany považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3 zákona o politických stranách). V případě, kdy k pozastavení činnosti nedošlo a byl v tomto směru toliko podán příslušný návrh, takovýto význam usnesení Poslanecké sněmovny nemá a není důvodné, aby soud vyčkával schválení tohoto usnesení, tzn. aby fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci předmětným rozhodnutím Poslanecké sněmovny.*

[17] Nejvyšší správní soud proto sám ověřil, zda předložené výroční finanční zprávy odpovídají požadavkům § 18 zákona o politických stranách, a dospěl k závěru, že tomu tak je. Proto byl shledán návrh nedůvodným.

[18] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšný odpůrce se při jednání práva na náhradu nákladů řízení vzdal a neúspěšná navrhovatelka právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

V Brně dne 23. února 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu